

česko-slovenská
historická
ročenka | 23/1

2021

Redakční kruh/Editorial Board

PhDr. Zdeněk Doskočil, Ph.D., prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., doc. Mgr. Denisa Nečasová, Ph.D.,
PhDr. Richard Pavlovič, Ph.D., doc. PhDr. Jaroslav Pažout, Ph.D., prof. PhDr. Jan Rychlík, DrSc.,
doc. PhDr. Marek Syrný, Ph.D.,

Mezinárodní redakční rada/International Editorial Board

Prof. PhDr. Jan Rychlík, DrSc., Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická Technické univerzity
v Liberci, Liberec – Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Praha – předseda
Prof. Dr. Josette Baer Hill, Univerzita v Curychu, Curych
Dr. Christiane Brenner, Collegium Carolinum, Mnichov
Dr. Francesco Caccamo, Univerzita G. D'Annunzia, Chieti-Pescara
Mgr. Miloslav Čaplovič, Ph.D., Vojenský historický ústav, Bratislava
PhDr. Vojtech Čelko, Společnost M. R. Štefánika, Praha
PhDr. Viliam Čičaj, CSc., Historický ústav Slovenskej akadémie vied, Bratislava
PhDr. Zdeněk Doskočil, Ph.D., Historický ústav Akademie věd České republiky, Praha
Dr. Ryszard Gladkiewicz, Vratislavská univerzita, Vratislava
Doc. PhDr. Vladimír Gonč, DrSc., Ústav politických vied Slovenskej akadémie vied, Bratislava
Prof. Maciej Górný, Polská akademie věd, Varšava
Dr. Teodorička Gotovska-Henze, Bulharská akademie věd, Sofie
Prof. Dr. Frank Hadler, Leibniz-Institut für Geschichte und Kultur des östlichen Europa, Lipsko
Prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., Filozofická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava
PhDr. Daniela Hrnčiarová, Ph.D., Filozofická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava
PhDr. Dušan Kováč, DrSc., Historický ústav Slovenskej akadémie vied, Bratislava
Prof. James Krapfl, McGillova univerzita, Montreal
Prof. PhDr. Robert Kvaček, CSc., Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Praha
Doc. PhDr. Igor Lichtej, CSc., Užhorodská národní univerzita, Užhorod
Prof. Andrzej Małkiewicz, Zelenohorská univerzita, Zelená Hora
Doc. PhDr. Jan Mervart, Ph.D., Filozofický ústav Akademie věd České republiky, Praha
Doc. Mgr. Denisa Nečasová, Ph.D., Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, Brno
Doc. PhDr. Jan Němeček, DrSc., Historický ústav Akademie věd České republiky, Praha
PhDr. Richard Pavlovič, Ph.D., Štátny archív v Košiciach, Košice
Doc. PhDr. Jaroslav Pažout, Ph.D., Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická Technické
univerzity v Liberci, Liberec
PhDr. Miroslav Pekník, CSc., Ústav politických vied Slovenskej akadémie vied, Bratislava
Doc. PhDr. Marek Syrný, Ph.D., Filozofická fakulta Univerzity Mateja Bela, Banská Bystrica
Dr. habil. Laszlo Szarka, CSc., Maďarská akademie věd, Budapešť
Prof. PhDr. Peter Švorc, CSc., Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, Prešov

Vydavatel/Published by

Historický ústav AV ČR, v.v.i.
Masarykova univerzita, Brno
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

Redakcia/Editorial Office

Doc. PhDr. Jaroslav Pažout, Ph.D., e-mail: jaroslav.pazout@tul.cz
PhDr. Richard Pavlovič, Ph.D., e-mail: richard.pavlovic@minv.sk

česko-slovenská historická ročenka

23/1

HISTORIE
V DIGITÁLNÍM VĚKU

2021

Historický ústav AV ČR, v.v.i.
Masarykova univerzita, Brno
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

Česko-slovenská historická ročenka
Recenzovaný vědecký časopis
Roč. 23, 2021, č. 1
ISSN 1214-8334

Česko-slovenská historická ročenka
Peer-reviewed scientific journal
Vol. 23, 2021, nr. 1
ISSN 1214-8334

www.cskh.sk

OBSAH

ÚVOD

Česko-slovenská historická ročenka v nové podobě	9
--	---

STUDIE

Juraj Šedivý

Komplexný pamäťový portál PamMap.sk	13
---	----

Jiří Cajthaml, Tomáš Janata, Jiří Krejčí, Petra Jílková

Od tištěného atlasu k webovému mapovému portálu. Úvahy nad přípravou digitálních historiografických map	27
--	----

Adam Górká

GIS as a tool of historical research	37
--	----

Miriama Filčáková, Katarína Lukáčová

K perspektívam školského dejepisu v kontexte elektronických médií	57
---	----

Světlana Ptáčnicková

E-badatelna Archivu bezpečnostních složek	77
---	----

Lucia Tokárová

Informačný systém Elektronický archív	87
---	----

MEMORABILIE

Ivan Kamenec

Spomienky a návraty	101
---------------------------	-----

DISKUSE

Od Bartončíka k Babišovi.

Dokumenty StB a jejich dopad na polistopadovou politickou scénu

Prokop Tomek

Evidence a svazky Státní bezpečnosti v polistopadové politice 111

Jerguš Sivoš

Rekonštrukcia spisovej a zväzkovej agendy tajného spolupracovníka s krycím menom „BUREŠ“. Andrej Babiš ako spolupracovník

Štátnej bezpečnosti v rokoch 1980–1989 129

RECENZE, ZPRÁVY

Roman Holec

Masaryk a Slovensko bez dôrazu na detail 167

Kateřina Hrušková

Zpráva o konferenci Hradec Králové 2021 173

Seznam autorů 175

Pokyny pro autory 177

CONTENTS

INTRODUCTION

Česko-slovenská historická ročenka in a new form	9
--	---

PAPERS

Juraj Šedivý

Historiography, digitisation and PamMap.sk, a comprehensive memory portal	13
---	----

Jiří Cajthaml, Tomáš Janata, Jiří Krejčí, Petra Jílková

From a printed atlas to a web map portal. Reflections on the preparation of digital historiographic maps.	27
---	----

Adam Górka

GIS as a tool of historical research	37
--	----

Miriama Filčáková, Katarína Lukáčová

On the perspectives of history in school in a world of electronic media	57
---	----

Světlana Ptáčnicková

The Security Services Archive's eBadatelna application	77
--	----

Lucia Tokárová

The "Electronic Archive of the Ministry of Interior of the Slovak Republic" information system	87
--	----

MEMORABILIA

Ivan Kamenec

Memories and returns 101

DISCUSSION

From Bartončík to Babiš.

**State Security Service documents and their impact
on the post-1989 political scene**

Prokop Tomek

Records and files of the State Security Service in post-1989 politics 111

Jerguš Sivoš

Reconstructing the records and files of the secret collaborator
code-named “BUREŠ”: Andrej Babiš as a collaborator
of the State Security Service in 1980 to 1989 129

REVIEWS, NEWS

Roman Holec

Masaryk and Slovakia with a broad brush 167

Kateřina Hrušková

Report on the 2021 Hradec Králové Conference 173

List of authors 175

Guidelines for authors 177

ÚVOD

**Česko-slovenská historická ročenka
v nové podobě**

Od roku 1996 vydává Česko-slovenská komise historiků/Slovensko-česká komisia historikov ve spolupráci s dalšími institucemi (Masarykova univerzita v Brně, nakladatelství Slovenské akademie věd Veda) Česko-slovenskou historickou ročenku. V úvodníku k prvnímu svazku ji tehdejší předsedové komise Ivan Kamenec a Vilém Prečan představili jako platformu pro prezentování výsledků výzkumné činnosti na poli česko-slovenských vztahů. Nemělo přitom jít o sentimentální, idealizovaný pohled na minulost, ale o kritickou analýzu a reflexi, při vědomí skutečnost, že tyto vztahy vždy oscilovaly mezi vzájemností a konflikty. Cílem ročenky bylo též systematicky mapovat aktuální historiografickou bohemistiku na Slovensku, resp. historiografickou slovakistiku v České republice. Ročenka si vytkla za cíl plnit významnou informační funkci, a to především v recenzní a bibliografické části. Hlavní motivací bylo zabránit tomu, aby se neprohlubovala informační propast mezi oběma národními historiografiemi. Vydavatelé ročenky – vyzdvihnout je třeba především práci Vladimíra Goňce – chtěli přispět k tomu, aby se zkoumání vztahů mezi Čechy a Slováky a dějin společného státu zbavilo politické instrumentalizace, kterou byla krátce po rozpadu federace zatížena soudobá publicistika i část historické produkce v obou nástupnických státech. Stanovili si však zároveň úkol podporovat polemickou – a třeba i kontroverzní – konfrontaci názorů, podložených pečlivým výzkumem pramenů a poctivým úsilím o jejich interpretaci. Svě stránky ročenka nabízela všem historikům i badatelům z příbuzných oborů, které vyzývala ke spolupráci.¹

Většina z nás členů nově koncipované redakční rady byla a je nějakým způsobem spjata s vydáváním Česko-slovenské historické ročenky. Nejsme tak jis-

---

1 Na cestu. In: *Česko-slovenská historická ročenka*, roč. 1, 1996, s. 7.

tě schopni v plné míře bez potřebného kritického odstupu posoudit, do jaké míry se podařilo vytyčené cíle naplnit. Snad však nevyzní příliš domýšlivě, pokud vyjádříme přesvědčení, že doposud vydaných 22 svazků ročenky sehrálo záslužnou roli ve zkoumání česko-slovenských vztahů a udržování kontaktů mezi českou a slovenskou historiografií. Na výše uvedených vytyčených cílech není třeba příliš co měnit, nicméně nyní po pětadvaceti letech cítíme potřebu posunout ročenku dále tak, aby její podoba více odpovídala stávajícím požadavkům jak historiografické obce, tak i potencionálních čtenářů z řad laické veřejnosti.

Ročenka se proto mění na odborné recenzované periodikum s ambicemi o zápis do příslušných relevantních databází periodik. Počítáme s vydáváním dvou čísel ročně, přičemž bychom rádi dosáhli jejich určité monotematicnosti. Jádrem každého čísla tak budou studie, resp. materiálové texty zaměřené na určité vymezené téma, jímž je v případě tohoto čísla „História v digitálnej ére“, v případě čísla následujícího (2/2021) česko-slovenské aspekty působení firmy Baťa. Samozřejmě však přijímáme i texty vymykající se stanoveným základním tématům. Vedle studií a případně materiálů (menších edic dokumentů) počítáme s tím, že by součástí struktury každého čísla byly rubriky Recenze, obsahující recenze a anotace na z hlediska zaměření časopisu relevantní díla historiografického či příbuzného rázu, a Zprávy o významných akcích (konference, semináře, výstavy, informace o činnosti dalších bilaterálních historických komisí a společností) a jiných počinech souvisejících s věcným vymezením působení periodika. V duchu zaměření časopisu se budeme též snažit naplňovat rubriku Diskuse a při vědomí důležitosti zachování vzpomínek významných historiček a historiků i přímých aktérů dějinných událostí jako důležité současnosti historické paměti i rubriku Memorabilie.

Časopis bude vycházet v režimu Open Access, tedy paralelně v tištěné a elektronické formě. Věříme, že ho tím zpřístupníme širšímu okruhu čtenářek a čtenářů. Budeme vděční, když vedle nich nalezneme též dostatek autorů/autorek i recenzentů/recenzentek, kterým jsou určeny podrobnější informace na konci periodika. Odrazem nového směřování časopisu má být i nová obálka a celkově jeho vizuálně atraktivnější forma. Ponechání původního názvu Česko-slovenská historická ročenka naopak dokládá skutečnost, že se hrdě hlásíme k její pětadvacetileté tradici.

mezinárodní redakční rada Česko-slovenské historické ročenky